

## מילון לספר שופטים

### פרק א

בְּנוֹתֶיהָ – הערים הקטנות שסביבה.  
בְּרָכָה – מתנה / מים  
גִּלְתַּי מִיָּם – מעינות.  
הִבָּה לִי – תן לי.  
וְהִלַּכְתִּי גַם אֲנִי אֶתְּךָ בְּגוֹרְלֶךָ – אני אצטרף אליך להילחם על נחלתך.  
וַיֹּאֲלֵה הַכְּנַעֲנִי לְשֶׁבֶת בְּאַרְץ – מכיוון שהכנעני ישב בארץ.  
וַיִּלְחָצוּ – דחקו.  
וַיָּנֶס – ויברח.  
וַתִּסְיֶתְהוּ – הסיתה/שכנעה אותו.  
וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמֹר – הפילה את עצמה מהחמור.  
מְבֹאָה הָעִיר – הכניסה הסודית שממנה ניתן להיכנס לעיר.  
עָלָה אֶתִּי בְּגוֹרְלִי – הצטרף אלי להילחם על נחלתי שקיבלתי בגורל.  
רָכַב בְּרֹזַל – מרכבות עשויות מברזל.  
שָׁלְחוּ בְּאֵשׁ – שרפו.

### פרק ב

בְּכָל אֲשֶׁר יֵצְאוּ יָד ה' הִיָּתָה בָּם לְרָעָה – כל פעם שיצאו ישראל למלחמה ה' גרם שיפסידו.  
וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים – הגויים יהיו כקוצים המכאיבים לכם.  
וַיֹּשִׁיעוּם – הושיע אותם.  
וַיַּחַר אֵף ה' – ה' כעס.  
וַיִּמְכְּרֶם בְּיַד אוֹיְבֵיהֶם – מסר אותם ביד אויביהם.  
וַיִּצָּר לָהֶם מְאֹד – הקב"ה גרם לישראל לצרות.  
יָנַחם – התחרט.  
יַעַן – בגלל.  
לֹא אָפַר בְּרִיתִי - לא אבטל את בריתי.  
לֹא הִפִּילוּ – לא החסירו  
לְבַלְתִּי – בשביל שלא.  
לִמְעַן נָסוּת – בשביל לנסות.  
מוֹקֵשׁ – מכשול.  
מַעֲלִיָּה – מעשיהם.  
נֶאֱסַפוּ אֶל אֲבוֹתָיו – נפטרו/מתו.  
נֶאֱקָתָם – נאנח/צעק מתוך כאב.  
עֲשֵׂתָרוֹת – עבודה זרה של עשתורת אילת היופי והפיריון.  
שָׁסִים – אויבים הפוגעים ולוקחים שלל.  
תִּתְּצוּן/תִּשְׁבְּרוּ לַחֲלָקִים קִטְנִים.

## פרק ג

אֶטֶר יָד יָמִינוּ – שמאלי המשתמש היד שמאל.  
אִישׁ בָּרִיא מְאֹד – איש שמן מאוד.  
בֶּן הַיָּמִינִי – משבט בנימין.  
בָּעֶדוּ – אחריו.  
דָּבַר סֵתֶר – סוד.  
הַנִּיחַ – השאיר.  
הַמְסַדְרֹנָה – אל המסדרון.  
הַנָּצַב – ידית האחיזה של החרב.  
הַס – שקט.  
הַתְּמַהֲמָהִם – התעכבותם.  
וַיִּרְשׁוּ אֶת עֵיר הַתְּמָרִים – כבשו את יריחו.  
וַיַּחֲלִילוּ עַד בֹּשׁ – המתינו זמן רב.  
וַיֵּצֵא הַפְּרָשָׁדָנָה – יצאו המעיים.  
וַתַּעַז יָדוֹ – הוא ניצח וגבר.  
חֲדָר הַמְּקָרָה – חדר שבו המלך יושב כשבחוץ חם.  
חָרַב וְלָה שְׁנֵי פִּיּוֹת גִּמְד אֶרְכָּה – חרב קצרה בעלת להב חד בשני צדדיו.  
לְהַב – החלק החד של החרב.  
לְפָנִים לֹא יָדְעוּם – בעבר לא ידעו עליהם.  
מִלְמַד הַבָּקָר - מקל ארוך ומחודד בקצהו, שמשמש לזירוז בהמות בעבודתן.  
מִנְחָה – מתנה.  
מִסִּיף הוּא אֶת רֶגְלָיו – מתפנה לצרכיו.  
סִרְנֵי פִלְשְׁתִּים – מנהיגי הפלישתים

## פרק ד

אָפּס – אבל.

אַשֶׁת לַפִּידוֹת – אשתו של לפידות.

בֶּיֶד אִשָּׁה יִמָּכַר ה' אֶת סִסְרָא – ה' יכניע את סיסרא על ידי אישה.

בִּלְאֵט – בשקט.

הָאִישׁ אֲשֶׁר אָתָּה מְבַקֵּשׁ – האיש שאתה מחפש.

הַמוֹנוֹ – חייליו.

וַיָּקָם – היכה והמם.

וַיָּנֶס - ברח

וּמִשְׁכַּת בְּהָר תְּבוֹר – הוצא את בני ישראל וכנס אותם בהר תבור.

לֹא תִהְיֶה תִפְאָרְתְּךָ עַל הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָתָּה הוֹלֵךְ – לא תזכה אתה לכבוד של מנצח.

לַחֹץ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּחִזָּקָה – הציק לבני ישראל פעמים רבות.

מִקֵּבֶת – פטיש.

נִרְדָּם וַיַּעֲף – נרדם מרוב עייפות.

סוּרָה אֵלַי – בוא/גש אלי.

רֶכֶב בְּרִזָּל – מרכבות עשויות מברזל.

אורו – קללו.  
 אֶשְׁנֶב – חלון.  
 בֵּין מִשְׁאֲבִים - בין מקורות המים.  
 בְּפִלְגֹת רְאוּבֵן גְּדָלִים חִקְקִי לֵב – במחנה ראובן רבים חשבו מה לעשות אך לא עשו דבר.  
 בְּפָרַעַ פְּרָעוֹת בִּישְׂרָאֵל – בזמן שפגעו האוייבים בישראל.  
 בָּצַע כָּסֶף לֹא לָקָחוּ – באו למלחמה בהתנדבות.  
 בִּשֵּׁשׁ – התעכב.  
 גִּרְפָּם – גרף סחף אותם.  
 הִלְכִי נְתִיבוֹת יֵלְכוּ אֶרְחוֹת עֶקְלָקְלוֹת – ההולכים בדרכים לא הולכים בדרך הראשית.  
 הִלְמָה – היכתה.  
 הִלְמוּ עִקְבֵי סוּס – פרסות הסוסים דפקו בחוזקה בזמן שברח האוייב מהמלחמה.  
 הִלְמוֹת עֲמָלִים – פטיש שמכים בו הפועלים.  
 חָדְלוּ אֶרְחוֹת – פסקו ללכת השיירות בדרכים מפחד האוייב.  
 חָדְלוּ פְּרִזוֹן בִּישְׂרָאֵל – אין ערים ללא חומה, כל הערים מבוצרות מפחד האוייבים.  
 חוֹקְקִי יִשְׂרָאֵל – מנהיגי ישראל.  
 יִשְׁבִּי עַל מִדִּין – האנשים החשובים היושבים על שטיחים או בגדים רחבים.  
 יִשְׁבֶּתָּ בֵּין הַמִּשְׁפָּתִים לְשִׁמְעַ שְׁרָקוֹת עֲדָרִים – ישבת בין גדרות הצאן והמשכת בחיך הרגילים.  
 יָרַד שָׂרִיד לְאֲדָרִים עָם - ירדו למלחמה הנשארים ממנהיגי ישראל ששרדו.  
 יָתַד – ברזל מחודד שתוקעים באדמה בכדי לקשור אליו את מיתרי האוהל.  
 יִתְנוּ צִדְקוֹת ה' – יגידו ויספרו את הדברים הטובים שעשה הקב"ה לישראל.  
 לָחֶם שְׁעָרִים – תהיה מלחמה בשערי העיר. (בגלל שישראל בחרו אלוקים חדשים).  
 מְחַקְקִים – שרים, מנהיגים.  
 מִנִּי אֶפְרַיִם – משבט אפרים.  
 מְקוֹל מְחַצְצִים – מרעש גדודי המלחמה.  
 מְשָׁכִים בְּשֶׁבֶט סִפָּר – המנהיגים, החכמים הכותבים בעט.  
 מִשְׁפָּתִים – גדרות צאן.  
 עָבִים – עננים.  
 צִדְקַת פְּרִזוֹן – התשועה שעשה לערים שלא מוקפות חומה (שאין הם מפחדים מאוייב)  
 רִכְבֵּי אֶתְנוֹת צָהָרוֹת – האנשים החשובים הרוכבים על אתונות לבנות.  
 שִׁיחוּ – דברו.  
 שְׂרָשָׁם בְּעַמְלֶק – מוצאם בהר עמלק – הנגב.  
 תִּיַּבֵּב – תבכה.

אות – סימן.  
 אֵיָה – איפה.  
 אֵל נָא תִּמְשׁ מִזֶּה – אל תלך מפה.  
 אֵלֶּה – עץ ששימש כעבודה זרה.  
 אֲלֹפִי הַדֵּל בְּמִנְשָׁה – משפחתי הקטנה בשבט מנשה.  
 גִּזְתְּ הַצֶּמֶר – צמר שנגזז מהכבשים.  
 גֶּרֶן – המקום בו מפרידים את גרעיני התבואה מהשיבולים.  
 גֵּת – בור חצוב בסלע בו דרכו ענבים ליין.  
 הָאֲתָם תִּרְיִבּוֹן לְבַעַל – האם אתם צריכים להילחם את מלחמתו של אל הגשם, הבעל?  
 הֶלֶז – הזה.  
 וַיִּדַּל יִשְׂרָאֵל – עם ישראל נעשה דל ועני (כי המדינים אכלו את היבולים שלהם)  
 וַיִּדְרְשׁוּ וַיִּבְקְשׁוּ – חקרו ובדקו.  
 וַיִּזְעַק – ויאספו, הגיעו.  
 וַיִּזֹּר אֶת הַגֶּזֶה – סחט את הצמר.  
 וַיִּמְץ טַל – נסחט ויצא טל.  
 וְרוּחַ ה' לָבָשָׁה אֶת גִּדְעוֹן – על גדעון נחה רוח ה' וחיזקה אותו.  
 וַתַּעַזְזֵנִי מִדֶּן – גברה ידם של המדינים (על ישראל)  
 חֲבֹט חֲטִים – מכה בתבואה בשביל להפריד את הגרעינים מהשיבולים.  
 חֶרֶב – יובש.  
 יָרָא מַעֲשׂוֹת יוֹמָם וַיַּעַשׂ לַיְלָה – מפחד לעשות ביום, עשה בלילה.  
 לֹא יִשְׁאִירוּ מַחֲיָה בְּיִשְׂרָאֵל – לא השאירו מזון למחיה בארץ ישראל.  
 לְהָנִיס מִפְּנֵי מִדְּיָן – בכדי להסתיר את התבואה מהמדינים.  
 לָמָּה מִצְאָתָנוּ כָּל זֹאת – למה קרה לנו הדבר הזה? (שהמדינים פוגעים בנו?)  
 מִלְּאֲכִים – שליחים.  
 מַעוֹז – מקום מבוצר וחזק, סלע חזק.  
 מִצְדוֹת – מבצרים מקומות מוגנים.  
 נִטְשָׁנוּ – עזב אותנו.  
 נִתַּץ – נשבר, נהרס.  
 פָּרוּר – סיר, קדרה.  
 צוּר – סלע קשה.

אֶצְרָפְנוּ – אבחר מתוכו את הטובים ביותר.  
 הִחְזִיק – השאיר.  
 וַיִּחַץ – חצה, חילק.  
 וַיִּצְעַק אִישׁ יִשְׂרָאֵל – התאספו והגיעו כל ישראל למלחמה.  
 וַיִּשְׁכֶּם – קם.  
 וַלְכָדוּ אֶת הַמַּיִם – תפסו את המקום בו ניתן לעבור את הירדן בכדי למנוע מהאוייב לברוח.  
 יָלַק – ילקק.  
 יָצַר – ירד ויחזור.  
 יָרָא וַחֲרָד – מפחד.  
 מִתַּתִּי - מאשר אתן.  
 נָפְלִים בְּעֶמְקַי פְּאָרְבָּה לָרֹב – חונים בעמק והם לוחמים רבים מאוד כמו ארבה.  
 נִפְוֹץ הַכִּדִּים אֲשֶׁר בְּיָדָם – נפצו, שברו את הכדים שבידיהם.  
 עוֹד הָעַם רָב – עדיין נשארו הרבה לוחמים.  
 פֶּן יִתְפָּאֵר עָלַי יִשְׂרָאֵל – בשביל שלא יאמרו ישראל שבגלל עוצמתם הם ניצחו.  
 צָלִיל לָחֶם שְׁעָרִים – כיכר עגולה של לחם שעורים.  
 קוֹם רֹד בַּמַּחֲנֶה – לך רד אל מחנה מדיין.  
 קִצָּה הַחֲמִשִּׁים אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה – קצה המחנה שם שמרו שומרים נושאי נשק.  
 רֹאשׁ הָאֲשָׁמֹרֶת הַתִּיכוֹנָה - תחילת המשמרת האמצעית.  
 רַב הָעַם אֲשֶׁר אִתָּךְ – יש לך יותר מדי לוחמים.  
 רָעָהוּ – חברו.  
 שָׁבְרוּ – פיתרונו.  
 שְׁלֹשָׁה רָאשִׁים – שלוש כוחות שתקפו משלושה כיוונים שונים.  
 תִּצָּיֵג אוֹתוֹ לָבֹד – תעמיד אותו בנפרד משאר הלוחמים.

אָפּוּד – בגד קודש מפואר.  
 אָתֶּץ – אנתץ, אשבור.  
 בָּטַח – בטוח ללא חשש.  
 בָּצִיר – יבול הענבים שנקטף.  
 בְּרָקָנִים – סוג של קוצים.  
 בְּשִׁיבָה טוֹבָה – בגיל מבוגר, זכה לאריכות ימים.  
 דָּשָׁתִי אֶת בְּשָׂרְכֶם אֶת קוֹצֵי הַמִּדְבָּר - אכה אתכם בקוצי המדבר.  
 הֶחְרִיד – הבהיל.  
 הלא טוב עלילות אֶפְרַיִם מִבָּצִיר אֲבִיעֶזֶר - המעט שעשיתם בהריגת עורב וזאב חשוב יותר מכל מה שעשתה משפחתי – אביעזר בנצחון המלחמה.  
 וַיִּכְתֹּב אֱלֹהֵי אֶת שְׂרֵי סִכּוֹת – כתב לו את שמות מנהיגי סוכות.  
 וַיִּרְיֹבוּ אֹתוֹ בְּחִזְקָה – התווכחו איתו ואמרו לו דברים קשים.  
 יַעֲפִים – עייפים.  
 כְּתָאֵר בְּנֵי הַמֶּלֶךְ – דומים לבני מלכים.  
 לְבַלְתִּי קְרָאוֹת לָנוּ – בלי שקראת לנו להצטרף.  
 מוֹקֵשׁ – מכשול.  
 מְקַדֵּם - ממזרח.  
 נָזַם – תכשיט לאף בצורת טבעת.  
 נְטִיפּוֹת – תליונים.  
 עֲלָלוֹת – אשכולות ענבים המכיל מעט ענבים.  
 עֲנָקוֹת – שרשראות.  
 רִפְתָּה רוּחַם - פסק כעסם.  
 שֶׁהָרָנִים – תכשיטי זהב בצורת ירח.

אָטד- שיח קוצני קטן.  
 אַנשים ריקים ופּחזים – אנשים קלי דעת ורעים.  
 אָרב – התחבא.  
 בְּתָרְמָה – בתרמית, ברמאות.  
 דְּשָׁנִי – הדשן, השמן שלי.  
 הַחֲדָלְתִּי – האם אפסיק לתת?  
 הַמְּשַׁל בָּכֶם – שימשלו בכם.  
 וְאִם אֵין – ואם לא.  
 וְאִם כְּגִמּוּל יִדְּיו עֲשִׂיתֶם לוֹ? – האם החזרתם לו טובה כפי שהוא עשה לכם?  
 וַיִּבְצְרוּ אֶת כְּרִמְיָהֶם – בצרו, קטפו את הענבים שבכרם.  
 וַיִּדְּרוּ וַיַּעֲשׂוּ הַלּוּלִים – דרכו את הענבים בגת והכינו יין.  
 וַיִּוְתֶר – נישאר.  
 וַיֵּט לָבָם – ליבם נטה (אחרי אבימלך) חשבו שהוא המתאים ביותר למלוך עליהם.  
 וַיִּשְׁלַף אֶת נַפְשׁוֹ מִנֶּגֶד וַיַּצֵּל אֶתְכֶם מִיַּד מִדָּן – סיכן את עצמו והציל אתכם מהמדיינים.  
 וַיֵּשֶׁר – שלט.  
 וַתֵּרֶץ אֶת גְּלָגְלָתוֹ - ריצצה, שברה את גולגלתו, ראשו.  
 חֲסוּ בְּצִלִּי – שבו מתחת לענפי ואעשה לכם צל.  
 טְבוּר הָאָרֶץ – מרכז הארץ.  
 מוֹתֵתִנִּי – הרוג אותי.  
 מִתְּקִי - הפרי המתוק, התאנה שלי.  
 נִחְבָּא - התחבא.  
 עֲצֻמְכֶם וּבִשְׂרָכֶם אָנִי – אני אחד מכם, יש לי כשר משפחתי איתכם.  
 פָּלַח רָכָב – חלק מאבן הרחיים העליונה.  
 קַרְדָּמוֹת – גרזנים.  
 שׁוֹכֵת עֲצִים – ענפים.  
 תִּירוּשִׁי – התירוש, היין שלי

## פרק י

וַיִּרְעֻצוּ וַיִּרְצֻצוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל – ילחצו, יענו וידכאו את ישראל.  
יָחַל - יתחיל.  
עִירִים - עיר – בן החמור.  
עָמַל יִשְׂרָאֵל – סבל עם ישראל.  
רָאשׁ לְכָל יִשְׂבֵּי גִלְעָד – מנהיג תושבי הגלעד.  
תִּקְצֹר נַפְשׁוֹ – לא יכל עוד לסבול.

## פרק יא

הַכָּרַע הַכְּרַעְתִּנִּי – הכנעת אותי, הבאת עלי צרה גדולה.  
הָיִית בָּעֶכְרִי – הכשלת אותי וגרמת לי לצרה.  
הַרְפָּה מִמֶּנִּי – עזוב אותי.  
וְהָיִיתָ לָנוּ לְרֹאשׁ – תהיה לנו למנהיג.  
וַיִּתְּלֶקְטוּ - נאספו  
וְלֹא הָאֱמִין סִיחוֹן אֶת יִשְׂרָאֵל עֲבַר בְּגִבְלוֹ – סיחון לא נתן לישראל לעבור בארצו כי לא סמך עליו.  
בָּאֶשֶׁר צָר לָכֶם – כאשר רע לכם.  
בָּמוֹשׁ – אלוהי מואב ועמון.  
לְתַנּוֹת – לקונן, לבכות ולהתאבל.  
מִיָּמִים יָמִימָה – מידי שנה בשנה.  
פָּצִיתִי כִּי אֶל ה' – פתחתי את פי = נשבעתי לה'.  
רְעוּתִי – חברותי.

## פרק יב

אִישׁ רִיב הָיִיתִי אֲנִי וְעַמִּי וּבְנֵי-עַמּוֹן – לי ולעמי הייתה מלחמה קשה עם בני עמון.  
וְאַזְעַק אֶתְכֶם – קראתי לכם לעזרה.  
וְאַשְׁיִמָּה נַפְשִׁי בְּכַפִּי – הסתכנתי.  
וַיִּצְעַק אִישׁ אֶפְרַיִם – בני שבט אפרים נאספו.  
וְלֹא יָכִין לְדַבֵּר כֵּן – ולא יכל לדבר כך.  
פְּלִיטֵי אֶפְרַיִם – בני אפרים שנצלו מהמלחמה.

## פרק יג

אִי מִזָּה הוּא – מַהִיכֵן הוּא.  
אִישָׁה – הַאִישׁ שֶׁלָּהּ, בַּעֲלָהּ.  
אֶל תִּשָּׂת – לֹא תִשָּׂת.  
הִנֵּךְ הָרָה – אֶת בַּהֲרִיּוֹן.  
וַיַּעֲתֶר - הַתְּפִלָּה, הַתַּחֲנוּן.  
וּמוֹרָה לֹא יַעֲלֶה עַל רֹאשׁוֹ – אֲסוּר לֹא לְהִסְתַּפֵּר.  
וַתִּחַל רוּחַ ה' לִפְעֹמוֹ – הַתְּחִילָה לְהִתְעוֹרֵר בּוֹ רוּחַ ה'.  
יִוְרְנוּ – יִלְמְדוּ אוֹתָנִי.  
לֹא הִגִּיד לִי – לֹא אָמַר לִי.  
לֹא יָסֹף – לֹא הוֹסִיף.  
לִחֵב- לַחֲבֵה, אֵשׁ.  
לוֹ חֶפֶץ – אִילוֹ רָצָה.  
עָתָה יָבֹא דְבָרֶיךָ – עַכְשֵׁיו יִתְקִיִּים מַה שֶׁאֲמַרְתָּ.  
פָּלְאִי - מוֹפְלָא, נִסְתֵּר.  
צוּר- סֹלֶעַ שֶׁשִּׁימַשׁ כְּמוֹזָבַח.

:

## פרק יד

בְּטָרֶם יָבֹא הַחֶרֶסָה – לִפְנֵי שִׁקִּיעַת הַשֶּׁמֶשׁ.  
הִצִּיקְתָּהוּ – הִצִּיקָה לוֹ, הִטְרִידָה אוֹתוֹ.  
וַיָּסֶר לְרֹאוֹת – נִיגַשׁ לְרֹאוֹת.  
וַתִּבֶּךְ – בִּכְתָהּ.  
יִרְדָּהוּ – רָדָה, הוֹצִיא אוֹתוֹ (אֶת הַדְּבַשׁ).  
יִשְׁסָעָהוּ – קָרַע אוֹתוֹ לְשָׁנִים.  
יִשְׂרָה בְּעֵינַי – מִצָּאָה חֵן בְּעֵינַי.  
כְּפִיר אֲרִיּוֹת – אֲרִיָּה צֶעִיר.  
מִפְּלֵת הָאֲרִיָּה – נִבְלַת, גּוּיַת הָאֲרִיָּה.  
מִרְעִים – חֲבָרִים.  
עֲרָלִים – שֶׁלֹּא עֲבְרוּ בְּרִית מִילָה.  
פָּתִי אֶת אִישְׁךָ – שִׁכְנַעִי אֶת בַּעֲלֶךָ.  
תֹּאנָה – סִיבָה.

אֶחָדָל – אַפְסִיק.  
בִּתְנוֹךְ – בֵּין לְבֵין, בִּאֲמָצֵעַ.  
גָּדִישׁ – הַתְּבוּאָה שֶׁנִּקְצְרָה.  
הָלֹא יָדַעְתָּ – הֲרִי אֶתָּה יוֹדֵעַ.  
וַיִּבְקַע – פָּרַץ וּסְדַק.  
וַיִּךְ אוֹתָם שׁוֹק עַל גֵּרֶךְ – הִיכָה אוֹתָם מַכָּה גְדוּלָּה.  
וַיִּךְ בָּהּ – הִיכָה בַּעֲזָרָתָהּ.  
וַיִּנְטְשׁוּ – הִתְפָּרְסוּ וְהִתְפָּזְרוּ עַל פְּנֵי שַׂטָּח גְּדוֹל.  
וַתִּשָּׁב רֹחוֹ – שָׁבָה רֹחוֹ, הַתְּאוּשָׁשׁ.  
כִּי אִם נִקְמָתִי בָכֶם – אֵלֹא אִם אֶתְנַקֵּם בָּכֶם.  
כָּרָם זֵית – מִטַּע זֵיתִים.  
עֲבָתִים – חֲבָלִים קְלוּעִים.  
פִּשְׁתִּים – כִּמוֹ חוּטֵי פִישְׁתָּן דְּקִים.  
קָמָה – הַתְּבוּאָה שֶׁהִבְשִׁילָה וְעֵדִיין לֹא נִקְצְרָה.

אָרַב – קבוצת אנשים שרצו לתפוס את שמשון.  
 אֲשֶׁר עַל פְּנֵי חֶבְרוֹן – משקיף לכיוון חברון.  
 בָּמָה כָּחוּ גָדוֹל – מה גורם לו להיות חזק.  
 הַעֲמָדִים אֲשֶׁר הִבִּית נֶכּוֹן עֲלֵיהֶם – העמודים המחזיקים ותומכים בבית.  
 הִרְבָּה אֶת חֲלָלֵינוּ – גרם לנו להרוגים רבים.  
 הִתְלַת – רימית, שיקרת.  
 וַיֹּאסְרוּהוּ בְּנִחְשָׁתִים – כבלו אותו באזיקי נחושת.  
 וַיִּלְפֹּת – תפס בחזקה.  
 וַיִּקַּץ מִשְׁנָתוֹ – התעורר.  
 וַיִּתְחַרְשׁוּ – זממו, חשבו מה לעשות רע (לשמשון).  
 וַתִּקְצַר נַפְשׁוֹ לָמוּת – רצה כבר למות.  
 חֲלִיתִי – אהיה חלש.  
 חֲרָבוֹ – התיבשו.  
 יִתְרִים לַחִים – מיתרים העשויים ממעי בהמה, שעדיין לא התקשו.  
 כַּאֲשֶׁר יִנְתַּק פְּתִיל הַנְּעֹרֶת בְּהִרְיָחוֹ אֵשׁ – כמו שנשרף פתיל חלש העשוי מפסולת הפשתן.  
 כְּזָבִים – שקרים.  
 לַעֲנוֹתוֹ – להכניעו.  
 מְזוּזוֹת – העמודים שמצידי השער.  
 מַחְלָפוֹת רֹאשֵׁי – צמות שערותי.  
 מוֹרָה לֹא עָלָה עַל רֹאשִׁי – לא הסתפרתי.  
 מִסָּכָת – חוטי השתי המתוחים על כלי האריגה.  
 סָר מַעְלָיו – עזב אותו.  
 סִרְגֵּי פִלְשִׁתִּים – מנהיגי הפלשתים.  
 עֲבֹתִים – חבלים קלועים.  
 תַּאֲרָגִי – תקלעי חוטים.

## פרק יז

אֵלִית – קִילֶלֶת.  
אֶפֹד – סוג עבודה זרה שבעזרתו שאלו לגבי העתיד.  
בְּאֶשֶׁר אֶמְצָא – היכן שאמצא.  
וַיֹּאֶל – הסכים.  
וַיִּמְלֵא אֶת יַד אֶחָד מִבָּנָיו – לימד את אחד מבניו.  
מֵאֵין תִּבּוּא – מאיפה באת?  
מִחִתָּךְ – מזונותך.  
מִסֶּכָה – פסל שיוצרים על ידי יציקת מתכת.  
עֶרֶךְ בְּגָדִים – מערכת, סט בגדים.  
צוּרָף – אומן העוסק במלאכת זהב וכסף ומכין מהם דברים שונים.  
תִּרְפִּים – פסלים בדמות אדם.

## פרק יח

אֵין שֵׁם מְחֻסָּר – לא חסר שם (בליש) דבר.  
אֵל תִּשְׁמַע קוֹלְךָ עִמָּנוּ – אל תדבר אלינו.  
בְּקִרְבָּה – בתוכה.  
הָאֶרֶץ רַחֲבַת יָדַיִם – הארץ גדולה.  
הַחֲרֹשׁ – שתוק, אל תדבר.  
הֶלֶם – לכאן.  
הִמָּה עִם בֵּית מִיכָה – כאשר הם היו ליד בית מיכה.  
הִרְחִיקוּ – התרחקו.  
וַאֲיֵין מִקְלִים דָּבָר בְּאֶרֶץ יוֹרֵשׁ עֶצֶר - אין מי יפגע בהם בארץ ואין להם מנהיג.  
וַאֲסַפְתָּה נַפְשֶׁךָ – ותגרום לעצמך למות.  
וַיִּסָּבוּ פָּנֵיהֶם – הסתובבו.  
וַיִּסְוּוּ שֵׁם – ניגשו לשם (לבית מיכה).  
טָף – ילדים.  
יִדְבִּיקוּ – ישיגו.  
יֹשְׁבֵת לְבָטָח – יושבת בבטחה ותושביה לא מפחדים.  
קְבוּדָה – רכוש.  
מְבֻקֵּשׁ – מחפש.  
מִחְשִׁים – יושבים בשקט ושותקים.  
מִקְנָה – בהמות.  
מִקְצוּתָם – מכל משפחות השבט / ממנהיגי השבט.  
נִכַח ה' דִּרְכָּכָם – למול ה' דרככם = ה' רואה ומלווה אתכם.  
נִצְבִּים – עומדים.

## פרק יט

אָבָה – רצה.  
אין איש מאַספּ אַוּתם הַבִּיתָה – אף אחד לא מזמין אותם לביתו.  
אִישָׁה – האיש שלה, בעלה.  
אַל תַּרְעוּ – אל תעשו לו רע.  
אַנְה תֵּלֶךְ – לאן אתה הולך?  
בְּנֵי יְמִינִי – בני שבט בנימין.  
אַנְשֵׁי בְנֵי בְלִיעֵל – אנשים רעים ושפלים.  
הוּאֵל נָא וְלִין וְיֻטֵּב לָבֶךְ – הישאר בבקשה לישון פה ויהיה לך טוב.  
הַיּוֹם רַד מְאֹד – היום ירד, השמש שקעה.  
הַסֵּף – פתח הבית.  
הַתְּמַהְמָהוּ – התעכבו.  
וְיִפְצֹר – הפציר, ביקש פעמים רבות.  
וַתְּבֹא לָהֶם הַשֶּׁמֶשׁ – שקעה השמש.  
חֲתָנִי – אבי אישתו.  
חֲתָנִי – בעל ביתו.  
יִרְכָּתִי – בקצה.  
לְדַבֵּר עַל לָבָה – לשכנע אותה.  
מֵאַכְלָת – סכין חדה.  
מִן מַעֲשָׂהוּ – מעבודתו.  
מִסְפּוֹא – גרעינים וירקות הניתנים כמזון לבהמה.  
נְטוֹת הַיּוֹם – עד לשעות אחר הצהרים.  
נִכַח – מול.  
נְסוּרָה – ניכנס.  
עֲצוּ וְדַבְּרוּ – תגידו מה לעשות.  
צָמֵד חֲמֹרִים - זוג חמורים.  
רָפָה הַיּוֹם לַעְרוֹב – הערב מתקרב.  
תֵּבֶן – קש מהתבואה שניתן כמזון לבהמה

## פרק כ

אָבו – רצו.  
אוֹתִי דָמוֹ לְהָרֵג – אוֹתִי חֲשָׁבוּ לְהַרְגוֹ.  
אֶחָדָל – אֶפְסִיק.  
אֶטֶר יָד יָמִינוֹ – שְׁמָאֲלִי.  
אֵיכָה נִהְיֵתָה – אֵיךְ קָרָה.  
אִישׁ רִגְלִי שֶׁלֹּף חָרָב – לֹחֲמִים.  
בְּמַסְלוֹת – בְּדַרְכִּים.  
נִגְפִים – מַפְסִידִים בְּקָרֵב.  
הַדְּבִיקְתָּהוּ – הַשִּׁיגָה אוֹתוֹ.  
הַחִישׁוּ – מִיָּהָרוּ.  
הַנִּתְקַן מִן הָעִיר - הַתִּנְתְּקוֹ, הַתִּרְחַקוּ מֵהָעִיר.  
וַיַּעֲלֶהוּ – הַמְשִׁיכוּ לִפְגוּעַ בּוֹ.  
וַיִּשְׁחִיתוּ בְּיִשְׂרָאֵל – הָרָגוּ בִּישְׂרָאֵל.  
וַיִּתְּצוּ פְּנוֹת כָּל הָעָם - הִגִּיעוּ מִנְהִיגֵי הָעָם.  
וַיִּבְעֶרָהּ רָעָה – נִסְלַק אֶת הָרַע.  
וַתִּקְהַל הָעֵדָה – הַתְּאִסֵּף הָעָם.  
כִּי בְּטָחוֹ אֶל הָאֲרֶב – בְּגִלְל שֶׁסָּמְכוּ עַל אֲנָשֵׁי הַמֶּאֱרֵב.  
כָּלִיל הָעִיר – (שְׂרִיפַת) כָּל הָעִיר.  
כָּפָעַם בְּפָעַם – כְּמוֹ בַּפֶּעַם הַקּוֹדֶמֶת.  
כָּתְרוּ – הִקִּיפוּ.  
מִגִּיחַ מִמְּקוֹמוֹ – יוֹצֵא מִמְּקוֹמוֹ.  
מִשְׁאַת – הָעֵשֶׂן.  
נִגְעַת עֲלֵיהֶם הָרָעָה – מִתְקַרְבַּת אֵלֵיהֶם צָרָה.  
רִבְבָּהּ – עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים.  
שֶׁלֹּפִי חָרָב – לֹחֲמִים.

## פרק כא

אֲרִבְתֶּם – הַתְּחַבְּאוּ.  
וְלֹא יִמָּחָה שְׁבֵט מִיִּשְׂרָאֵל - בְּשִׁבִּיל שֶׁלֹא יֵעָלֶם וַיִּתְּבַטֵּל שְׁבֵט מֵעַם יִשְׂרָאֵל.  
נָחֲמוּ – הַתְּחַרְטוּ (עַל מַה שֶׁעָשׂוּ לְבִנְיָמִין)  
לְהַפְקִיד – לְהַחֲסִיר.  
מְסָלָה – דֶּרֶךְ.  
נִגְדָּע – נִכְרַת.  
פָּרָץ – מִגְפָּה.  
תִּתְחַרְמוּ – תִּשְׁמִידוּ, תִּהְרָגוּ.

